

INSTITUTE OF INDIGENOUS MEDICINE, UNIVERSITY OF COLOMBO, RAJAGIRIYA
BAMS LEVEL I- SECOND END SEMESTER EXAMINATION – MARCH 2015
SANSKRIT - II
COURSE CODE – MS 1204

Time: 2 ½ hours
9.45 a.m. – 12.15 p.m

Answer all questions.

Index No

Part I - Structured Questions

01. Convert the following sentences into Passive Voice. (10 Marks)

(I) सः बलिवर्धं ताडयति

(II) सेवकः ग्रन्थं पठति

(III) बालकाः फलानि खादन्ति.....

(IV) अहं पत्रं लिखामि.....

(V) त्वं चित्रं पश्यसि

02. Read this stanza and answer the questions given below. (05 Marks)

सुचिरं हि चरन्नित्यं क्षेत्रे सस्यमबुद्धिमान् ।

दीपिचर्मपरिच्छन्नो वाग्दोषाद् गर्दभो हतः ॥

A) I. Write two अव्य (indeclinable) s ?

II. What is the grammatical category of 'परिच्छिन्न'?

.....

B) Answer the following questions in Sanskrit.

III. कः हतः?

IV. गर्दभः कस्मात् हतः?

V. गर्दभः केन परिच्छिन्नः?.....

03. Read the stanza and answer the questions given bellow.

(05 Marks)

उपक्रमः पृथग्दोषान् योज्यमुद्दिश्य कीर्तितः।

संसर्गसन्निपातेषु तं यथास्वं विकल्पयेत् ॥

I. What is the धातु and लकार of 'विकल्पयेत्'?

II. Separate the combined word 'योज्यमुद्दिश्य'.

III. Explain these terms- 'पृथग्', 'संसर्ग' and 'सन्निपात'.

.....
.....
.....
.....
.....

04. Read the following stanzas and answer the questions given bellow.

(10 Marks)

सत्त्वात्मा शरीरं च त्रयमेतन्निदण्डवत् ।

लोकस्तिष्ठति संयोगात्तत्र सर्वं प्रतिष्ठितम् ॥

स पुमांश्चेतनं तच्च तच्चाधिकरणं स्मृतम् ।

वेदस्यास्य, तदर्थं हि वेदोऽयं संप्रकाशितः ॥

I. Give a synonym to 'सत्त्वं'.

II. What is the English meaning of the underlined word of
त्रयमेतन्निदण्डवत् ?

III. What is the धातु of the 'स्मृतम्'?

IV. What is referred by 'वेदोऽयं'?

V. Separate the combined word- तच्चाधिकरणं.....

VI. What is referred by 'तदर्थं'?

VII. How the world is sustained?

VIII. What is the लकार, धातु, पुरुष, पद, and वचन of तिष्ठति?

.....

IX. What is the gender of 'सर्व' ?

X. How many उपसर्गs contained in this word- संप्रकाशितः? What are they?

.....

05. Read the following quotation and answer the questions given bellow. (05 Marks)

‘सर्वेषामेव रोगाणां निदानं कुपिता मलाः ॥

तत्प्रकोपस्य तु प्रोक्तं विविधाहितसेवनम् ।

A) I. What is the verbal root of 'सेवनम्'?.....

II. Write two participles.

III. Write two indeclinables.

B) Answer in Sanskrit

IV. रोगाणां निदानं किम्?

V. मलकोपस्य कारणं किम्?

06. Complete the table with appropriate words.

(05 Marks)

धातु	तुमन्त	पूर्व-क्रिया	अतीत-कृदन्त
पा	पीत्वा	पीत
.....	दातुम्	दत्त
क्रीड्	क्रीडित्वा
.....	कर्तुम्	कृत
लिख्

Part II – Essay Questions

01. Translate the following passages into English.

(20 Marks)

I. राजोवाच- ततस्तैः किं कृतम्। बकः कथयति। ततस्तैः पक्षिभिः कोपादुक्तम्। केनासौ राजहंसो राजा कृतः। ततो मयोपजातकोपेनोक्तम्। युष्मदीयो मयूरः केन राजा कृतः। एतच्छ्रुत्वा ते सर्वे मां हन्तुमुद्यताः ततो मयापि स्वविक्रमो दर्शितः। यतः -

अन्यदा भूषणं पुंसां क्षमा लज्जेव योषिताम्।

पराक्रमः परिभवे वैयात्यं सुरतेष्विति ॥ (हितोपदेशे)

II. विघ्नभूता यदा रोगाः प्रादुर्भूताः शरीरिणाम्।

तपोपवासाध्ययनब्रह्मचर्यत्रतायुषाम् ॥

तदा भूतेष्वनुक्रोशं पुरस्कृत्य महर्षयः।

समेताः पुण्यकर्माणः पार्श्वे हिमवतः शुभे ॥ (चरकसंहितायाम्)

III. तदेव व्यक्ततां यातं रूपमित्यभिधीयते ।

संस्थानं व्यञ्जनं लिङ्गं लक्षणं चिह्नमाकृतिः ॥ (माधवनिदाने)

IV. श्लेष्मणो विधिना युक्तं तीक्ष्णं वमनरेचनम् ।

अन्नं रूक्षाल्पतीक्ष्णोष्णं कटुतिककषायकम् ॥ (अष्टाङ्गहृदयसंहितायाम्)

02. Translate the bellow mentioned sentences into Sanskrit. (20 Marks)

(I) *Doṣas* go out of the *koṣṭha* to the *marmas*.

(II) The *doṣas* should be vanquished in their stage of *caya*.

(III) *Kṣaya* may manifest from *kāsa*.

(IV) The treatment of *vāta* is wine prepared with flour.

(V) The treatment alleviates one disease.

(VI) Who would go to the adobe of Indra?

(VII) What could be its remedy?

(VIII) Which country is better?

(IX) What are you doing in this barren land?

(X) There is a pond named Padmakelī in the island of Sri Lanka.

23.03.2015